

**Základní škola a Mateřská škola Horní Moštěnice,
příspěvková organizace**

751 17 Horní Moštěnice, Pod Vinohrady 30
www.zshornimostenice.cz
E-mail: zs@zshornimostenice.cz

Telefon: 581 224 248
Mobil: 739 310 468
IČO: 70 98 16 98

Školní preventivní strategie

na období 2018 – 2023

„Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti.“

(Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28)

Smyslem primární prevence je:

- učit děti myslet,
- hledat smysl,
- umět se rozhodovat,
- nést odpovědnost,
- žít ve svobodě.

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí školního vzdělávacího programu. Školní preventivní strategie je východiskem pro tvorbu Preventivního programu školy.

Platná legislativa:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 v souladu se Strategii prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy, Národní strategií protidrogové politiky, Strategií prevence kriminality – všechny strategie vždy na příslušní období
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016)

- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Vyhláška 197/2016, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691-24
- Zákon č. 379/2005Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
- Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Primární prevence rizikových projevů chování u žáků je zaměřena na:

- a) předcházení zejména následujícím rizikovým projevům v chování žáků:
- záškoláctví,
 - agrese, šikana, kyberšikana, násilí,
 - divácké násilí,
 - kriminalita, delikvence, vandalismus,
 - závislostní chování, závislost na politickém a náboženském extremismu, negativní působení sekt,
 - intolerance, antisemitismus, rasismus, xenofobie, homofonie,
 - užívání všech návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky),
 - sexuální rizikové chování,
 - poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie,
 - netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
 - rizikové sporty a rizikové chování v dopravě;
- b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
- traumatických zážitků - domácího násilí, šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
 - ohrožování mravní výchovy mládeže,
 - rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie),
 - experimentování s návykovými látkami (legální a nelegální návykové látky).

Realizace školní preventivní strategie

- a) Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na všechny žáky
- selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Aktivity: dlouhodobé preventivní programy, preventivní prožitkové a tematické programy vedené ŠMP, jiným pedagogem nebo přizvaným odborníkem

b) Nespecifická primární prevence

- školní preventivní strategie je realizována všemi pedagogy ve výuce. V rámci vyučovacích předmětů jsou naplňována témata týkající se prevence rizikových projevů chování. Klíčové vyučovací oblasti jsou:

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblast přírodovědná (biologie člověka, biologické účinky drog, chemie),
- oblast výchovy ke zdraví a občanské výchovy (postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace),
- oblast sociálně-právní (právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy)
- oblast sociální patologie (postoj společnosti ke zneužívání drog, kriminalita, delikventní chování, šikanování, rasismus).

Efektivní výuku podporovat exkurzemi, besedami, návštěvami kulturních a společenských center a akcí.

- veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování, zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Na realizaci systému primární prevence se na naší škole podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Úkolem školního metodika prevence je jejich práci zaštiťovat a koordinovat.

V užším krizovém týmu je ředitel školy, výchovný poradce, preventista a příslušný třídní učitel.

Dlouhodobé cíle primární prevence

Žáci:

- realizovat systém aktivit zaměřený na prevenci projevů rizikového chování,
- realizovat systém aktivit zaměřený na vytváření bezpečného školního prostředí pro žáky,
- realizovat systém aktivit zaměřený na vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě a skupině,
- realizovat systém aktivit zaměřený na vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, k ochraně zdraví,
- realizovat systém aktivit zaměřený na vedení žáků k občanské a právní odpovědnosti za sebe a své jednání.

Rodiče:

- realizovat systém aktivit zaměřený na získávání rodičů pro spolupráci se školou,
- realizovat systém aktivit zaměřený na prohlubování informovanosti o rizikovém chování.

Pedagogové:

- realizovat systém aktivit zaměřený na podporu vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování.

Střednědobé cíle primární prevence

Žáci:

- uplatňovat preventivní aktivity a programy speciálně zaměřené na jednotlivé rizikové skupiny žáků,
- realizovat systém aktivit zaměřený na vedení žáků k vzájemné pomoci a ohleduplnosti,
- realizovat systém aktivit zaměřený na zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení,
- realizovat systém aktivit zaměřený na smysluplné trávení volného času,
- realizovat systém aktivit zaměřený na osvojení si konstruktivního zvládnání konfliktů a zátěžových situací,
- realizovat systém aktivit zaměřený na vytváření postojů proti rasismu, antisemitismu a xenofobii.

Rodiče:

- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích, dát jim možnost zpětné vazby,
- podporovat účast na formálních i neformálních akcích,
- zkvalitňovat informační činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu a rizikového chování.

Pedagogové:

- realizovat systém aktivit zaměřený na vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikových jevů, školního násilí, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák, učitel – rodič.

Krátkodobé cíle primární prevence

- naplňovat Preventivní program školy pro daný školní rok

Řešení přestupků

Porušování školního řádu, týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou z něj vyvozeny patřičné sankce. Je sledováno i další rizikové chování – záškoláctví, šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění bude nejprve pristoupeno k následujícím krokům:

1. individuální pohovor se žákem,
2. jednání s rodiči na úrovni výchovné komise,
3. doporučení kontaktu s odborníky, příp. krizová intervence,
4. případě nezájmu rodičů uvědomění odboru sociální péče, OSPOD,
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR.

Dalším opatřením bude kázeňský postih v rozsahu vymezeném školním řádem.

V Horní Moštěnici 2. října 2017

Vypracovala Mgr. Jiřina Ostrčilová
školní metodik prevence

Mgr. Libor Kubík
ředitel školy